

กรมควบคุมโรค
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

การศึกษาสถานการณ์การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ ช่วงเดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2565

นางสาวมนฤดี เอี่ยมวงษ์ และนางสาวทันทน์ จ่างโพธิ์แจ้ง

บทคัดย่อ

การศึกษาระดับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือที่เดินทางมาจากต่างประเทศ และเพื่อศึกษาสถานการณ์การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ ช่วงเดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2565 โดยทำการศึกษาผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือทุกคนที่เดินทางมาจากเรือขนส่งสินค้าจากต่างประเทศทุกลำ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่ได้รับจากตัวแทนเรือ ทั้งข้อมูลเรือขนส่งสินค้า ผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ บันทึกข้อมูลผลการคัดกรองผู้ควบคุมยานพาหนะ และลูกเรือทุกคนที่เดินทางมาจากเรือขนส่งสินค้าจากต่างประเทศทุกลำ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลของเรือขนส่งสินค้า ผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ และเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรูปแบบจำนวน ร้อยละ ความถี่ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ผลการศึกษาพบว่า มีเรือขนส่งสินค้าเข้าเทียบท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ จำนวนทั้งสิ้น 268 ลำ เข้าเทียบท่าในเดือนเมษายน 2564 มากที่สุด จำนวน 18 ลำ คิดเป็นร้อยละ 6.72 เป็นสัญชาติ PANAMA มากที่สุด จำนวน 160 ลำ คิดเป็นร้อยละ 59.70 เป็นประเภท GENERAL CARGO SHIP มากที่สุด จำนวน 154 ลำ คิดเป็นร้อยละ 57.46 และประเทศต้นทางมาจากประเทศญี่ปุ่นมากที่สุด จำนวน 115 ลำ คิดเป็นร้อยละ 42.91 มีผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือจำนวนทั้งสิ้น 5,162 คน เดินทางถึงในเดือนเมษายน 2564 มากที่สุด จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 6.46 เป็นสัญชาติฟิลิปปินส์มากที่สุด จำนวน 1,965 คน คิดเป็นร้อยละ 38.07 และลูกเรือมีร่างกายอยู่ในช่วง 36.2 – 36.7 องศาเซลเซียส มากที่สุด จำนวน 3,804 คน คิดเป็นร้อยละ 73.69 ผลการคัดกรองไม่พบช่วงอุณหภูมิร่างกายที่มากกว่า 37.3 องศาเซลเซียส ไม่พบผู้ที่มีการสงสัยเข้านิยาม PUI และไม่พบผู้ที่ติดเชื้อด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ไม่มีการส่งต่อผู้ป่วยในกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และไม่พบเหตุการณ์ฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขภายในช่องทางเข้าออกประเทศ จากผลการศึกษาถึงแม้ว่ามาตรการที่ใช้จะสามารถรองรับสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี แต่ควรมีการติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่ออันตรายอย่างต่อเนื่องและประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดำเนินงานที่ถูกต้องและสามารถดำเนินการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้ทันทั่วทั้ง จัดทำแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขกรณีโรคติดต่ออันตรายอื่นๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินแบบเต็มรูปแบบ เพื่อซักซ้อมทำความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ ที่เกิดความสะดวกรวดเร็วในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข และจัดให้มีทรัพยากรบุคคลที่เพียงพอ เพื่อปฏิบัติงานในช่วงที่มีแนวโน้มของเรือขนส่งสินค้าสูงขึ้นในอนาคต

ความเป็นมาและความสำคัญ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสครั้งแรกในช่วงเดือนธันวาคมปี 2019 ที่ตลาดในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศเป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern หรือ PHEIC) เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 และประเทศไทยได้ประกาศเป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 ประเทศไทยได้มีการใช้มาตรการเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) กำหนดการเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร 11 ประเภทที่ได้รับการยกเว้นให้เข้าประเทศไทย ซึ่งช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ จัดอยู่ในประเภทที่ 5 ผู้ควบคุมยานพาหนะหรือเจ้าหน้าที่ประจำยานพาหนะ ซึ่งจำเป็นต้องเดินทางเข้ามาตามภารกิจและมีเวลาเดินทางออกนอกราชอาณาจักรชัดเจน

ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ เป็นท่าเรือพาณิชย์ให้บริการเรือเดินทะเลระหว่างประเทศเฉพาะเรือขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ และเป็นช่องทางเข้าออกประเทศที่มีผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือที่เดินทางมาจากเรือขนส่งสินค้าเข้าเทียบท่าเพื่อขนส่งสินค้าตลอดเวลา โดยด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ มีการกิจหลักในการเฝ้าระวังคัดกรองผู้เดินทางระหว่างประเทศ จึงดำเนินการเฝ้าระวังคัดกรองผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ตามมาตรการของช่องทางเข้าออกประเทศ และภายใต้มาตรการศบค.และพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 รวมไปถึงกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (IHR 2005) เพื่อใช้ในการป้องกันควบคุมโรคที่อาจจะแพร่ระบาดเข้ามาในช่องทางเข้าออกประเทศ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจการศึกษาสถานการณ์การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ และได้นำข้อมูลการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) มาศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือที่เดินทางมาจากต่างประเทศ และศึกษาสถานการณ์การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ ทั้งเรือขนส่งสินค้า ผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ ช่วงเดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2565 เพื่อทราบสถานการณ์การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ และเป็นแนวทางในการวางแผนการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ หากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออันตรายในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือที่เดินทางมาจากต่างประเทศ ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาสถานการณ์การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ ทั้งเรือขนส่งสินค้า ผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ ช่วงเดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2565

รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ รวมถึงข้อมูลของเรือขนส่งสินค้า ในรูปแบบจำนวน ร้อยละ ความถี่ ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ช่วงเดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2565

ผลการศึกษา

- ส่วนที่ 1** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรือขนส่งสินค้า ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ จำนวนเรือขนส่งสินค้า ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ รวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง 30 กันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 268 ลำ โดยจำแนกรายเดือน สัญชาติ ประเภท และประเทศต้นทาง ได้ดังนี้
- 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกรายเดือน พบว่า ส่วนใหญ่เข้าเทียบท่าเดือนเมษายน 2564 จำนวน 18 ลำ คิดเป็นร้อยละ 6.72 รองลงมาจำนวน 15 ลำ (5.60) ได้แก่ เดือนกุมภาพันธ์ 2564 เดือนพฤษภาคม 2564 และจำนวน ๑๔ ลำ (5.22) ได้แก่ เดือนมีนาคม 2564 เดือนมิถุนายน 2565ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแนวโน้มของเรือขนส่งสินค้า ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ ปีงบประมาณ 2564 – 2565 จำแนกรายเดือน พบว่า เรือขนส่งสินค้าเข้ามาเทียบท่ามากที่สุดในช่วงเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน แนวโน้มภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 10.08 โดยแนวโน้มภาพรวมของเรือขนส่งสินค้าที่เข้ามาเทียบท่ามีลักษณะที่ไม่แน่นอนในแต่ละปี
 - 1.2 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามสัญชาติ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติ PANAMA จำนวน 160 ลำ คิดเป็นร้อยละ 59.70 รองลงมาเป็นสัญชาติ HONG KONG จำนวน 24 ลำ (8.96) และสัญชาติ MARSHALL ISLANDS จำนวน 16 ลำ (5.97) ตามลำดับ
 - 1.3 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามประเภท พบว่า ส่วนใหญ่เป็นประเภท GENERAL CARGO SHIP จำนวน 154 ลำ คิดเป็นร้อยละ 57.46 รองลงมาเป็นประเภท BULK CARRIER จำนวน 91 ลำ (33.96) และประเภท CHEMICAL/OIL PRODUCTS TANKER จำนวน 22 ลำ (8.21) ตามลำดับ และน้อยที่สุดคือ ประเภท CHEMICAL TANKER จำนวน 1 ลำ คิดเป็นร้อยละ 0.37
 - 1.4 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามประเทศต้นทาง พบว่า ส่วนใหญ่มาจากประเทศญี่ปุ่น จำนวน 115 ลำ คิดเป็นร้อยละ 42.91 รองลงมาเป็นประเทศจีน จำนวน 31 ลำ (11.57) และประเทศสิงคโปร์ จำนวน 23 ลำ (8.58) ตามลำดับ

- ส่วนที่ 2** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ จำนวนผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ รวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง 30 กันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,162 คน โดยจำแนกรายเดือนและสัญชาติ ได้ดังนี้
- 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกรายเดือน พบว่า ส่วนใหญ่เดินทางมาถึงเดือนเมษายน 2564 จำนวน 342 คน (6.46) รองลงมาเป็นเดือนกุมภาพันธ์ 2564 จำนวน 294 คน (5.70) และเดือนพฤษภาคม 2564 จำนวน 292 ลำ (5.66) ตามลำดับ
 - 2.2 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามสัญชาติ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติฟิลิปปินส์ จำนวน 1,965 คน คิดเป็นร้อยละ 38.07 รองลงมาเป็นสัญชาติจีน จำนวน 1,096 คน (21.23) และสัญชาติเวียดนาม จำนวน 498 คน (9.65) ตามลำดับ
 - 2.3 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามอุณหภูมิร่างกาย พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอุณหภูมิร่างกายที่ 36.2 – 36.7 องศาเซลเซียส จำนวน 3,804 คน คิดเป็นร้อยละ 73.69 รองลงมาเป็นช่วงอุณหภูมิร่างกายที่ 36.8 – 37.3 องศาเซลเซียส จำนวน 779 คน (15.09) และช่วงอุณหภูมิร่างกายที่ 35.6 – 36.1 องศาเซลเซียส จำนวน 342 คน (6.63) ตามลำดับ ไม่พบช่วงอุณหภูมิร่างกายที่มากกว่า 37.3 องศาเซลเซียส

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามผลการวินิจฉัยอาการแสดงตามนิยาม PUI พบว่า ผลการวินิจฉัยอาการแสดงตามนิยาม PUI ของผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ จำนวนทั้งสิ้น 5,162 คน มีอาการปกติทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ไม่พบผู้ที่มีการสงสัยเข้านิยาม PUI และไม่พบผู้ที่ติดเชื้อโควิด - 19

*นิยามผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (PUI): โฉ มีน้ำมูก เจ็บคอ จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส ตาแดง ผื่นขึ้น หายใจเร็ว หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหตุการณ์ฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ จำนวนเหตุการณ์ฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ รวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง 30 กันยายน 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 2 เหตุการณ์ ซึ่งพบในปีงบประมาณ 2564 ทั้ง 2 เหตุการณ์ แบ่งเป็น กรณีลูกเรือเกิดอุบัติเหตุบนเรือขนส่งสินค้าในเดือนพฤษภาคม 2564 เป็นเพศชาย สัญชาติเวียดนาม จำนวน 1 ราย ไม่พบอาการสงสัยเข้านิยาม PUI ได้รับการส่งต่อเข้ารับรักษาในสถานพยาบาล และกรณีลูกเรือ Sign off เนื่องจากหมดสัญญาจ้างและประสงค์จะกลับเข้าประเทศไทยในเดือนกันยายน 2564 เป็นเพศชาย สัญชาติไทย จำนวน 4 ราย ไม่พบอาการสงสัยเข้านิยาม PUI ได้รับการส่งต่อไปสถานที่กักกันที่ราชการกำหนดรูปแบบทางเลือก (Alternative Quarantine) โดยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ไม่พบเหตุการณ์ฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ณ ช่องทางเข้าออกประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือให้ความร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการของช่องทางเข้าออกประเทศที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด มีความสามารถในการป้องกันตนเองขณะที่มีการขนส่งสินค้า ณ ประเทศต้นทางนั้นๆ ระบบการเฝ้าระวังคัดกรองผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ ณ ช่องทางเข้าออกท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ สามารถรองรับผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดี ไม่มีการอนุญาตให้ผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือขึ้นฝั่ง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายตลอดเวลา และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นตรวจคนเข้าเมือง ศุลกากร ตัวแทนเรือ เจ้าหน้าที่ท่าเรือประจวบ คณะทำงานประจำช่องทางเข้าออกประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ (บางสะพาน) และคณะทำงานพัฒนาสมรรถนะช่องทางเข้าออกประเทศด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ (บางสะพาน) ฯลฯ ที่ดำเนินการตามภารกิจหลักภายใต้ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (SOP) ทั้งขั้นตอนการสื่อสาร การตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข การป้องกันตนเองขณะปฏิบัติงานในการเฝ้าระวังคัดกรองตามมาตรการของช่องทางเข้าออกประเทศเป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีระบบ อีกทั้งท่าเรือประจวบคีรีขันธ์เป็นท่าเรือพาณิชย์ที่ขนส่งสินค้าตามความต้องการ ไม่มีเรือท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศ ไม่มีกาขนส่งผู้โดยสาร จึงทำให้มีโอกาสพบผู้ติดเชื้อน้อยกว่าท่าเรือที่มีการขนส่งผู้โดยสาร ยกตัวอย่างเช่น กรณีของเรือสำราญ Diamond Princess ที่มีรายงานการพบเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) บนเรือสำราญ มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงที่มีการสั่งกักกันโรคและห้ามคนบนเรือขึ้นฝั่งเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ซึ่งเกิดจากการไม่มีระเบียบวินัยผู้โดยสารและลูกเรือ เนื่องจากพบว่า ผู้โดยสารและลูกเรือยังคงเข้าออกได้อย่างอิสระระหว่างพื้นที่สีเขียวและพื้นที่สีแดง มีการรับประทานอาหารร่วมกัน คนบนเรือและเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ไม่สวมชุดป้องกันการติดเชื้อ เป็นต้น และจากผลการคัดกรองเรือขนส่งสินค้า ณ ท่าเรือประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ส่วนใหญ่ประเทศต้นทางของเรือขนส่งสินค้าที่เดินทางมา คือ ประเทศญี่ปุ่นมากที่สุด ซึ่งเป็นประเทศต้นทางที่ไม่มีการประกาศเป็นเขตติดโรคในขณะนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้ไม่พบผู้ติดเชื้อ แต่ในขณะเดียวกันก็มีเรือที่มาจากประเทศต้นทางที่ประกาศเป็นเขตติดโรค ได้แก่ จีน มาเลเซีย อิหร่าน เกาหลี อินโดนีเซีย แต่ไม่พบผู้ติดเชื้อเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าประเทศต้นทางเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้นที่ไม่ทำให้เกิดการติดเชื้อ แต่ระเบียบวินัยถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ไม่มีการติดเชื้อในผู้ควบคุมยานพาหนะและลูกเรือ และที่สำคัญเรือขนส่งสินค้าแต่ละลำจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization : IMO) ซึ่งประกอบไปด้วยอนุสัญญา 4 สาหลัก ที่คนเดินเรือทั่วโลกถือปฏิบัติร่วมกัน จึงทำให้มีโอกาสน้อยที่ผู้ควบคุมพาหนะและลูกเรือจะได้รับเชื้อจากตัวแทนเรือหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจากประเทศต้นทางที่มีการเทียบท่า เพราะมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและเป็นมาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะ

- จากการศึกษาที่ผ่านมาถึงแม้ว่ามาตรการที่ใช้จะสามารถรองรับสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี แต่ผู้ศึกษายังมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ หากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออันตรายในอนาคต เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้
1. ควรติดตามสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่ออันตรายอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดำเนินงานที่ถูกต้องและสามารถดำเนินการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้ทันทั่วทั้งที่
 2. ควรมีการปรับปรุงหรือแก้ไขแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข กรณีโรคติดต่ออันตรายอื่นๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินแบบเต็มรูปแบบ (Full Scale Emergency Exercise) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อซักซ้อมทำความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และเกิดความสะดวกรวดเร็วในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข
 3. จัดให้มีบุคลากรประจำด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สามารถรองรับสถานการณ์การเกิดภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุขได้ทันทั่วทั้งที่ หากมีเรือขนส่งสินค้าเข้าเทียบท่าในจำนวนที่สูงขึ้นในอนาคต
 4. ควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องภายในช่องทางเข้าออกประเทศ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจด้านการเฝ้าระวังและป้องกันโรค เช่น การใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง ความรู้เรื่องโรคติดต่ออันตรายต่างๆ เป็นต้น เป็นประจำทุกปี
 5. ควรมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ได้มาตรฐาน โดยจัดทำโปรแกรมการจัดเก็บข้อมูลการคัดกรองผู้เดินทางระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดึงข้อมูลได้แบบ Real Time
 6. จัดให้มีการปรับปรุงแนวทางหรือคู่มือการปฏิบัติงาน (SOP) ให้เป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ ได้ตลอดเวลา และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 7. ควรมีการพัฒนาสมรรถนะหลักของช่องทางเข้าออกประเทศให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการภายในช่องทางเข้าออกประเทศได้อย่างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. นิยามผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์สอบสวนโรค (patients under investigation : PUI) วันที่ 6 กันยายน 2564. [Internet]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2566. เข้าถึงได้จาก https://www.ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/e_srrt/e_srrt_060964.pdf
2. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข. [Internet]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://ddc.moph.go.th/law.php?law=1>
3. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ประกาศ / คำสั่ง ศูนย์โควิด-19. [Internet]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://www.nsc.go.th/ประกาศคำสั่งศูนย์โควิด/>